

16.11.1999

EU-VALTIOIDEN VEROSelvitys

ITÄVALTA

Verokannat

Alin 10 % < 3.633,72 EURO, ylin 50 % > 50.872,09 EURO. Vuonna 2000: 3633,72 EURO asti verovapaa, > 50.872,09 EURO 50 %.
Yhteisöverokanta 34 %.

Elinkeinonharjoittajat

Verotus omistajan henkilökohtaisena tulona progressiivisen verokannan mukaan.

Veropohja: Käyttöältään yli vuoden käyttöomaisuus poistetaan asteittain taloudellisena käyttöaikana, poistoprosentit määritelty laissa. Jos käyttö vähintään 6 kk, poisto koko vuodelta, muutoin puolen vuoden poisto. Koneet ja laitteet 10-20 %, rakennukset 2-4 %, autot 12,5 %. Kertapoistomahdollisuus alle 363,37 EURO:n hankinnoista.

Tappiot: Tappiot rajoituksetta vähennyskelpoisia, omistajanvaihdoksissa pääsääntöisesti ei, mahdollinen uudelleenjärjestelyissä. Ei carry-back-järjestelmää.

Varallisuusverotus: Lakkautettu v. 1994.

Palkka omistajalle: Elinkeinonharjoittaja ei voi maksaa itselleen verotuksessa vähennyskelpoista palkkaa.

Henkilöyhtiöt

Verotus osakkaiden tulona.

Verokannat, veropohja, tappiot, varallisuusvero ja palkat omistajille
- kuten elinkeinonharjoittajat.

Osaakeyhtiöt

Osaakeyhtiö on itsenäinen verovelvollinen, verokanta 34 %. Osakkaita verotetaan vain yhtiöstä saamistaan osingoista. Kaksinkertainen verotus poistetaan verottamalla luonnollisen henkilön saama osinko 25 %:n verokannalla.

Veropohja, tappiot, varallisuusverotus: Kuten elinkeinonharjoittajat

Palkka omistajille: Kohtuulliset palkat vähennyskelpoisia. Ylisuuret palkat voidaan verottaa peiteltyinä osingonjakona, jolloin yhteisövero 34 % ja osinkovero 25 %.

Verot esimerkeissä (1999):

Elinkeinonharjoittaja		EURO 8.894 29,6 %
• eräitä lisävähennyksiä lainoista, perhestatuksesta jne.		
Henkilöyhtiö –		(EURO 6.548 21,8 %)
Osakeyhtiö 34 %	EURO 10.200	
Osakas vero 25 % netto-osingosta	EURO 4.950	EURO 15.150 50,5 %

Itsenäisen yrittäjän veroasema

Viranomaisilla ei oikeutta päättää, onko työ tehty yrityksenä vai palkansaajana. Laissa ja oikeuskäytännössä kehittynyt kriteerejä rajanvetoon. On mahdollista, että viranomaiset pitävät työtä yrittäjätöinä eikä palkkatyönä. Tällöin verovelvollisen on esitettävä perusteluita asemalleen.

Pienyrittäjillä ei ole vaikeuksia tulla hyväksytyksi osake- tai henkilöyhtiönä verotuksessa. Verotus seuraa yhtiön statusta.

BELGIA

Verokannat

Alin 25 % + 3 % kriisivero = 25,75 % < 6.271,71 EURO, ylin 55 % + 3 % kriisivero = 56,65 % > 59.990,23 EURO

Yhteisövero

- 40,17 % (39 % + 3 % kriisivero)
- alennetut verokannat
 - 28,84 % EURO 0 – 24.789,35
 - 37,08 % EURO 24.789,35 – 89.241,67
 - 42,23 % EURO 89.241,67 – 32.261,58

Elinkeinonharjoittajat

Verotus omistajan henkilökohtaisena tulona. Verotuksessa neljä tulolähdettä: liiketulo, kiinteistötulo, pääomatulo (korkotulo 15 %, osinkotulo 25 %), muu tulo. Elinkeinotoiminnan tulo kuuluu liiketulolähteeseen.

Veropohja: Poistot taloudellisen käyttöiän mukaan. Määrät perustuvat yleensä soveltamiskäytäntöön, eräistä tasapoistoista kuitenkin viralliset taulukot. Esim. laitteet 20 %, rakennukset 3 %–5 %. Elinkeinonharjoittaja ei voi tehdä varauksia.

Investointien yhteydessä myönnetään myös investointivähennys (investment allowance), jonka määrä riippuu investoinnin luonteesta (energiansäästö-, R&D, patentit, normaalitoiminta) vaihdellen 3-20 % välillä. Yritys voi myös eräissä tilanteissa saada vähennyksen arvostamalla kohteet usean vuoden ajan tiettyyn osaan kirjanpitoarvosta. Tieteelliseen tutkimukseen tehdyistä rekrytoinneista 10.907,32 EURO:n vähennys.

Tappiot: Vähennyskelpoisia ilman aikarajoituksia. Ei carry-back-järjestelmää.

Varallisuusvero: Ei varallisuusveroa.

Palkanmaksu omistajalle: Elinkeinoharjoittaja ei voi maksaa itselleen verotuksessa vähennyskelpoista palkkaa. Avustavan puolison osuus 30 % tai erityisestä selvityksestä enemmän voidaan kuitenkin verottaa puolison tulona.

Henkilöyhtiöt

Verotus osakkaiden tulona.

Verokanta, veropohja, tappiot, varallisuusvero: kuten elinkeinoharjoittajat.

Osakeyhtiöt

Osakeyhtiö on itsenäinen verovelvollinen. Osakkaat (luonnolliset henkilöt) maksavat osingosta 25 % veroa sen jälkeen, kun yhtiö on maksanut yhteisöveron (esim. 100 BF:sta yhteisövero 40,17 %, osinkoihin käytettävissä 59,83 BF, osakkaan vero 25 % 59,83 BF:sta, käteen 44.87 BF). Jos osingonsaajana on yhteisö, 95 % osingosta tietyin edellytyksin verovapaa.

Verokanta: Normaali yhteisövero on 40,17 % (39 % + 3 %:n kriisivero). Pienyrityksiin, joiden tulo on alle 32.261,58 EUROa sovelletaan alempaa verokantaa 28,82 – 42,23 % eräin edellytyksin (omistus 50 % luonnollisilla henkilöillä).

Veropohja: Vähennykset, ks. kuten elinkeinoharjoittajat. Investoinneista myönnetään myös vähennys, jonka määrä riippuu investoinnin luonteesta (energiansäästö-, R&D, patentit, normaalitoiminta) vaihdellen 3-20 % välillä. Vähennykset lasketaan hankintahinnasta, joissakin tapauksissa kirjanpitoarvosta. Vähennysoikeuden edellytyksenä, että osakkeista vähintään 50 % on luonnollisten henkilöiden omistuksessa.

Rekrytoinneista tieteelliseen tutkimukseen 10.907,32 EUROon erityisvähennys. Alle 11 työntekijän yrityksissä lisäksi uusista työntekijöistä tietyin edellytyksin 4.090,24 EUROon vähennys.

Tappiot: Vähennyskelpoisia ilman aikarajoituksia. Omistajanvaihdoksissa ei, mahdollista kuitenkin rahoituksellissa tai taloudellissa uudelleenjärjestelyissä.

Varallisuusvero: Ei varallisuusveroa.

Palkanmaksu omistajalle: Yhtiö voi maksaa palkkaa omistajalle. Jos omistaja on luonnollinen henkilö, sosiaaliturvamaksu 16,7 % keskipalkasta - 5 %, enintään 11.155 EURO/v. Yhtiö ei maksa sosiaaliturvamaksua. Jos omistaja-johtaja on toinen yritys, palkka verotetaan saajayrityksen verokannalla.

Verot esimerkeissä (1999):

Elinkeinoharjoittaja

EURO 11.899,15

	39,7 %
Varaukset eivät mahdollisia, perhe yms. vähennyksiä ei huomioitu	
Henkilöyhtiö	
- osakkaat liikkeenharjoittajia 2 x 5.013,51	EURO 10.027,02 33,4 %
- osakkaat yhtiöitä, jolloin	
1) normaalivero 40,17 %, 2 x 6.025,5	EURO 12.051 40,2 %
2) tai alennettu vero 28,84 %, 2 x 4.326 (edel.täytyessä)	EURO 8.652 28,8 %

Osakeyhtiö

1) normaalivero 40,17 %	EURO 12.051 40,2 %
2) alennettu vero 28,82 % 24.789,53 saakka, ylimenevästä 37,08 %, yhteensä	EURO 9.081,36 30,3 %

Itsenäisen yrittäjän veroasema

Verohallinto osallistuu harvoin päätökseen siitä, onko työ tehty yrittäjänä vai palkansaajana. Sen sijaan kysymys voi nousta sosiaaliturvan valvonnassa, jos henkilön katsotaan työskentelevän pikemminkin palkansaajana kuin yrittäjänä. Verotuksessa ei siksi ole asiaan erityisiä ratkaisumetodeja. Pienyrityksillä ei myöskään ole erityisvaikeuksia tulla hyväksytyksi verotuksessa osake- tai henkilöyhtiönä.

TANSKA

Verokannat

Alin verokanta 36 %, ylin 62 %. Yhteisöverokanta 32 %.

Elinkeinonharjoittaja

Verotus omistajan henkilökohtaisena tulona progressiivisen verokannan mukaan. Tulot jaetaan henkilökohtaiseen tuloon ja pääomatuloihin. Henkilökohtaisista tuloista tehdään 9 %:n vähennys (gross tax).

Kunnallisvero on n. 32,5 % tulosta, josta on tehty 4.341 EURO:n perusvähennys. Valtionvero jakautuu kolmeen tasoon. Matalin on 7,5 % tulosta, josta on tehty 4.341 EURO:n perusvähennys. Keskitaso on 6 % henkilökohtaisesta tulosta ja pääomatulosta vähennettynä 20.295 EURO:n perusvähennyksellä. Korkein taso on 15 % henkilökohtaisesta - ja pääomatulosta vähennettynä 34.731 EURO:n perusvähennyksellä.

Vaihtoehtoinen menetelmä

Elinkeinonharjoittaja voi halutessaan valita yhtiöverotuksen (Business Tax Law). Tällöin verotus toimitetaan kuten osakeyhtiöillä eli verokanta on yhteisöverokanta eikä jakoa henkilökohtaiseen ja pääomatuloon tehdä. Tällä tavoin yritykseen on helpompi kerryttää omaa pääomaa. Tulo verotetaan henkilökohtaisella verokannalla vasta kun se nostetaan yrityksestä. Verovelvollinen voi valita sovellettavan menetelmän vuosittain.

Veropohja: Koneet ja laitteet poisto vuosittain enintään 30 %:n menojäännöspoisto (declining balance method). Atk-ohjelmistot, enintään 1.236 EUROon pienhankinnat sekä alle kolmen vuoden käyttöomaisuus voidaan poistaa kokonaan hankintavuonna. Rakennuspoistot ovat 5 % (straight-line method), suurista arvonalennuksista voidaan tehdä lisäpoisto. Know-how ja patentit voidaan vähentää joko hankintavuonna tai vuosittain 1/7 poistoina (straight-line method). Muu aineeton käyttöomaisuus voidaan poistaa enintään 1/7 poistoina.

Tappiot: Tappiot voidaan vähentää 5 vuoden aikana. Ei carry-back-järjestelmää.

Varallisuusvero: Ei varallisuusveroa.

Palkka omistajalle: Elinkeinonharjoittaja ei voi maksaa itselleen vähennyspelpoista palkkaa. Omistaja maksaa voitosta 9 %:n sosiaaliturvamaksun. Jos omistajaa verotetaan yhtiöverotuksella (Business Tax Law), sosiaaliturvamaksu maksetaan myös voittoosuudesta. Omistaja voi myös siirtää kohtuullisen määrän, enintään 21.451 EUROa, puolison verotettavaksi. Jos puoliset harjoittavat liikettä yhdessä, tulos voidaan myös verottaa puoliksi. Elinkeinonharjoittaja voi myös maksaa sopimuksen nojalla palkkaa puolisolle tai lapselle, joka on vuoden alussa vähintään 15 vuotias. Palkoista maksetaan sosiaaliturvamaksut.

Henkilöyhtiöt

Henkilöyhtiöiden tulo verotetaan osakkaiden tulona. Yli 10 osakkaan henkilöyhtiöille sekä kiinteistö- tai laitteistovuokrausta harjoittaville henkilöyhtiöille eräitä erityissääntöjä.

Vaihtoehtoinen menetelmä: Henkilöyhtiöt voivat myös valita osakeyhtiötyyppisen verotuksen. Jokainen osakas voi päättää valinnasta itsenäisesti. Osakas voi siten lisätä oman osuutensa yhtiön voitosta omaan yhtiöosuuteensa.

Veropohja: Kuten elinkeinonharjoittajilla. Osakkaat omistavat kuitenkin osuuden yritysomaisuudesta, jolloin myös poistot voidaan tehdä itsenäisesti. Tiettynä vuonna osakas voi esim. jättää poistot tekemättä, mutta toinen tehdä täydet poistot.

Tappiot, varallisuusvero: Kuten elinkeinonharjoittajat.

Palkka omistajalle: Kuten elinkeinonharjoittajat.

Osakeyhtiöt

Osakeyhtiö on erillinen verovelvollinen, verokanta on 32 %. Henkilöosakkaille maksetuista osingoista vero on 4.838 EUROon saakka 25 %, ylimenevästä 40 %.

Poistot: Kuten elinkeinonharjoittajat.

Tappiot: Vähennysoikeus 5 vuotta. Omistajavaihdoksissa erityisrajoituksia.

Palkka omistajalle: Yhtiö voi maksaa kohtuullista palkkaa omistajalle, puolisolle sekä lapsielle, joka täyttänyt vuoden alussa 15. Yhtiö maksaa 9 %:n sosiaaliturvamaksun kaikista palkoista.

Itsenäisen yrittäjän veroasema

Veroviranomaisilla on oikeus päättää, onko työ suoritettu työntekijänä vai yrittäjänä. Syynä on se, että itsenä yrittäjänä toimiminen on houkuttelevampaa kuin palkansaajana, koska kulut voidaan vähentää laajemmin. Lisäksi yritys voi valita yhtiöverotuksen, jolloin myös korkomenot voidaan vähentää henkilökohtaisesta tulosta (palkansaajilla vähennys pääomatuloista) eikä voittoa veroteta ennen sen nostoa osakkaalle. Lisäksi elinkeinonharjoittaja voi siirtää 21.451 EUROa puolison verotettavaksi, jos tämä osallistuu yrityksen toimintaan. Palkansaajat voivat tehdä kuluvähennyksen vain 551 EUROon ylittävältä osin. Yrittäjä- ja palkkatulon rajaa määritellään erityiskriteereillä. Yrittäjä harjoittaa toimintaa voittoa tavoitellen omaan lukuunsa ja omalla riskillä. Lisäksi edellytetään muuta kuin vähäistä kestoa ja laajuutta. Pienyrityksillä ei ole vaikeuksia tulla hyväksytyksi osake- tai henkilöyhtiönä.

Verot esimerkeissä

Elinkeinoharjoittaja

- sosiaaliturvamaksu 9 %	EURO 2.700	
- vero (perusvähennysten ja sotun jälkeen)	EURO 9.636	EURO 12.336
		41,1 %

(Ilman sotua EURO 9.636)		32,1 %)
--------------------------	--	----------------

Henkilöyhtiö

- sosiaaliturvamaksu 9 % / osakas x 2	EURO 2.700	
- vero (perusvähennysten ja sotun jälkeen) x 2	EURO 7.474	EURO 10.174
		33,9 %

(Ilman sotua EURO 7.474)		23,9 %)
--------------------------	--	----------------

Osakeyhtiö vero 32 % EURO 9.600

Osakas 25 % ensimm. 4.839, loput 40 %	EURO 7.434	EURO 17.034
		57 %

ITALIA

Verokannat

Alin 19 % < 7.747 EURO, ylin 45,50 % > 69.722 EURO.

Yhteisövero 37 % (IRPEG), alennettu 27 %. Lisäksi kolmetasoinen paikallisvero IRAP (peritään tuotannon nettoarvosta): 4,25 % (perustaso), 5,4 % (rahoitus), 1,9 % (maatalous).

Elinkeinonharjoittajat

Verotus omistajan henkilökohtaisena tulona progressiivisen verokannan mukaan (IRPEF). Vuoden 1998 alusta liiketulosta maksetaan erityisvero IRAP (regional tax for business activities), jolla on korvattu eräitä veroja.

Verotus toimitetaan progressiivisen tuloveroasteikon mukaan lisättynä 0,5 %:n alueellisella verolla. Yleinen IRAP 4,24 %, rahoituslalla 5,4 %, maataloudessa 1,9 %, myös viimeksimainitut muutetaan asteittain 2001-2002 mennessä 4,24 %:iin. Alueet voivat lisäksi korottaa verokantaa 1 %:lla.

Veropohja: Poisto-oikeus alkaa omaisuuden käyttöönottovuonna. Ko. jaksolla poisto ei saa ylittää 50 % virallisesta poistotasosta. Alle 516,47 EURO:n pienhankinnoista kertapoistomahdollisuus. Enimmäispoistot: koneet ja laitteet 12-30 %, rakennukset 3-10 %, goodwill ja tavaramerkit 10 %, patentit ja know-how 1/3-osa. Luottotappiovaraus, vuosittainen vähennys 0,5 % saatavista, enimmäismäärä 5 %.

IRAP-yritysveron pohjana on liiketoiminnan arvonlisäys eli myyntituotot, varastomuutokset, arvonnousut ja muut tulot vähennettynä materiaali-, vuokra, poisto- ja muilla toimintakuluilla. On myös huomattava, että työvoima- ja korkokulut eivät vähennyskelpoisia. Vero ei myöskään tuloverotuksessa (IRPEF/IRPEG) vähennyskelpoinen.

Tappiot: Voidaan vähentää seuraavien 5 vuoden tulosta, kuitenkin vain IRPEF-tuloverotuksessa (ei IRAP). Kolmen ensimmäisen vuoden tappiot vähennyskelpoisia ilman aikarajaa. Ei carry-back-järjestelmää.

Varallisuusvero: Ei varallisuusveroa (lähinnä vastaava ns. net equity-vero kumottu 1998).

Palkka omistajalle: Elinkeinonharjoittaja ei voi maksaa itselleen, puolisolle tai alle 18-vuotiaalle tai työkyvyttömälle lapselleen verotuksessa vähennyskelpoista palkkaa.

Henkilöyhtiö

Verotus osakkaiden tulona suorana osakasverotuksena. Kuitenkin IRAP-veron osalta itse yhtiö on verosubjekti.

Verokannat, veropohja, tappiot, varallisuusvero: Kuten elinkeinonharjoittajat.

Palkka omistajalle: Johdon palkkiot vähennyskelpoisia.

Osakeyhtiö

Osakeyhtiö on itsenäinen verovelvollinen, osakkaita verotetaan vain osingoista. Kaksinkertainen verotus poistetaan yhtiöveron hyvitysjärjestelmällä, jossa on eräitä rajoituksia hyvitysten siirroille tai rahastoinnille, hyvitys 58,73 % käteisosingosta. Jos

omistus alittaa tietyn erikseen määritellyn rajan yhtiön äänistä tai pääomasta, osingonsaaja voi valita lopullisen 12,5 %:n lähdeveron, jota ei hyvitetä lopullisessa verotuksessa.

Osakeyhtiön verokanta on 37 % (IRPEG). Tämän ohella osakeyhtiöillä on lisäksi uusi ns. dual income tax-vero 19 %, joka peritään osasta voittoa yhteisöveron sijasta (profits connected with the injection of fresh equity). Ko. verojen on oltava yhteensä vähintään 27 %, vähimmäsmääräyksen rajoittama osa 19 %:n mukaan verotettavasta tulosta voidaan siirtää viidellä vuodella. Pörssiyhtiöillä lisäksi eräitä etuja. Uutta dual income tax-veroa voidaan soveltaa tietyin edellytyksin myös elinkeinonharjoittajiin ja henkilöyhtiöihin. IRAP-vero peritään myös osakeyhtiöiltä.

Veropohja, tappiot, varallisuusvero: kuten elinkeinonharjoittajat.

Palkka omistajille: Johdon palkkiot vähennyskelpoisia.

Verot esimerkeissä

Elinkeinoharjoittaja

Irpef 27,9 %	EURO 8.384	
Irapi 4,25 % (jalostarvo olet. 50.000)	EURO 2.125	EURO 10.509
		35 %

Henkilöyhtiö

Irapi 4,25 % (jalostarvo olet. 50.000)	EURO 2.125	
Osakkaat Irpef 22,6 % 2 x 3.394	EURO 6.788	EURO 8.193
		29,7 %

Osakeyhtiö

Irpeg 37 %	EURO 11.100	
Irapi 4,25 % (jalostarvo olet. 50.000)	EURO 2.125	
Osakas (hyvitys)	EURO – 2.597	EURO 10.628
		35,4 %

Itsenäisen yrittäjän veroasema

Ei kysyttyjä ongelmia.

HOLLANTI

Verokannat

Alin 6,1 % < 15.000, ylin 60 %. Yhteisöverokanta 35 %.

Elinkeinoharjoittajat

Lähtökohtaisesti kaikki luonnollisen henkilön tulot lasketaan yhteen ja verotetaan progressiivisella verokannalla. Jos henkilö omistaa yli 5 % yhtiön osakkeista,

osinkovero on kuitenkin 25 %, alle 5 %:n omistuksissa verotus progressiivinen edellyttäen, että tulot ylittävät 21.877 EUROa.

Pääoman tuotosta, joka on ansaittu yritysvarallisuudella, peritään myös progressiivinen vero. Elinkeinotoiminnan myynnin yhteydessä sovelletaan erityistä 45 %:n verokantaa.

Veropohja: Poistot taloudellisen käyttöiän perusteella, laissa ei tarkkoja sääntöjä. Rakennuspoistot 2-5 %, koneet 10 %, ajoneuvot 20-25 %. Kertapoistomahdollisuus alle 454 EURO:n hankinnoista. Alle 65-vuotias yksinyrittäjä saa myös vähentää ns. eläkevarauksena 12 % vuosituloksesta, enintään 9.540 EURO vuodessa.

Tappiot: Voidaan vähentää rajoituksetta. Vähennyskelpoisia myös takautuvasti kolmelta vuodelta, muiden kuin liiketoiminnan tappioiden osalta 8 vuodelta.

Varallisuusverotus: Varallisuusvero 0,7 %, jos varat yli 98.092,64 EUROa. Yritysvarallisuuden osalta huojennuksia. Huojennus koskee yleensä myös ns. 5 %:n osuuksia, koska tällaisia omistajia pidetään yrittäjinä.

Verotukseen tulossa vuodesta 2001 merkittäviä muutoksia. Henkilökohtaiset tulot jaetaan eri tuloluokkiin, pääomatuloverotuksessa otetaan käyttöön 30 %:n vero. Uudistuksessa tarkoitus luopua myös varallisuusverosta.

Henkilöyhtiöt

Verotus osakkaiden tulona progressiivisen verokannan mukaan. Verotus muutoin kuten elinkeinonharjoittajat. Henkilöyhtiöihin ei sovelleta yhteisöverokantaa, paitsi milloin osakkaat ovat osakeyhtiöitä.

Osakeyhtiöt

Osakeyhtiö on itsenäinen verovelvollinen, verokanta 35 %. Osakkaita verotetaan vain yhtiöstä saamistaan osingoista. Jos osakkaan omistus ylittää 5 %, verokanta on 25 %, muutoin osinkoverotus progressiivinen edellyttäen, että osakkaan tulot ylittävät 21.877 EUROa. Yhtiön maksamaa veroa ei hyvitetä osakkaille. Kahdenkertaisen verotuksen yläraja on kuitenkin yli 5 % omistavien osakkaiden verotuksessa 51,25 % (yhtiön vero 35 % + osinkovero 25 %).

Veropohja: Osakeyhtiöt voivat tehdä eräitä varauksia. Omaisuuden myynnin yhteydessä voidaan tehdä jälleenhankintavarauksia kolmeksi vuodeksi. Tietyin edellytyksin voidaan tehdä takuuvaraus ja hintavarauksia. Poistot kuten elinkeinonharjoittajilla eli rakennukset yleensä 40 vuodessa, ellei taloudellinen käyttöaika ole lyhyempi. Muu omaisuus poistetaan 3-5 vuodessa.

Tappiot: Vähennysoikeus rajoituksetta. Takautuvasti enintään kolmelta vuodelta. Omistajavaihdoksissa rajoituksia.

Varallisuusvero: Osakeyhtiöillä ei varallisuusveroa.

Palkka omistajalle: Yli 5 % omistavan osakkaan on nostettava vähintään n. 35.422 EURO:n suuruisia palkkaa, ellei voida osoittaa alemman määrän riittävän.

Verot esimerkeissä

Elinkeinonharjoittaja EURO 1.913
6,4 %*

* Sis. varallisuusveron

Lisäksi sosiaaliturvamaksu n. 31 % alimpien tuloveroprosenttien lisäksi, yht. n. 6.777 EURO, jolloin verot ja sosiaaliturvamaksu yhteensä **28,9 %**.

Henkilöyhtiö 2 x 750 EURO 1.500
5 %*

* Sis. varallisuusveron

Lisäksi sosiaaliturvamaksut kuten elinkeinonharjoittajilla, vero- ja sosiaaliturvamaksuprosentti yhteensä **24,4 %**.

Osakeyhtiö 35 % EURO 10.500
Osakas EURO 1.081 EURO 11.581
38,6 %

Huom ! Jos tulo yli 21.878 EUROa, osinkovero 25 % (ei 50-60 %).

Itsenäisen yrittäjän veroasema

Yritys- ja palkkatulon rajanvedolla on tärkeä merkitys Hollannin palkkaverotuksessa. Eräät ammatit on määritelty laissa, lähinnä lakimiehet, lääkärit jne. Muihin aloilla vaikuttavat useat tekijät. Tarkastaminen on mahdollista vasta veroilmoituksen jättämisen jälkeen. Viranomaiset eivät siten voi tehdä päätöstä ennen työn suorittamista. Rekisteröintijärjestelmää ei ole. Pienyrityksillä ei ole ongelmia tulla hyväksytyiksi yhtiöinä.

NORJA

Verokannat

Alin 35,8 % (sis. sosiaaliturvamaksun), ylin 49,3 % > EURO 33.250
Yhteisöverokanta 28 %.

Elinkeinonharjoittajat

Verotus elinkeinonharjoittajan yritystulona, joka jaetaan ansio- ja pääomatuloon. Norjassa jaolla pyritään mahdollisimman tarkkaan selvittämään, mikä osa yrityksen tuloksesta on seurausta omistajan työpanoksesta, mikä osa on korvausta pääomasta. Ansiotulo-osaan kohdistuu ansiotulovero sekä sosiaaliturvamaksu.

Jako aloitetaan tuotto-osan laskemisesta. Ansiotulo-osuus määritellään vähentämällä tuloksesta mm. pääomatuo- totot sekä laskennallinen tuotto 11 % (1999) yrityksen nettovarallisuudelle. Jos tulos on positiivinen, voidaan vähentää 20 % muiden kuin omistajayrittäjien palkoista. Tuotto-osan laskennan jälkeen jäävä määrä verotetaan

omistajan ansiotulona. Jos ansiotulo-osuus päättyy negatiiviseen lukuun, sillä voidaan vähentää seuraavien vuosien ansiotuloa.

Kunnallisvero on 17 %. Valtionvero 11 %, verot yhteensä 28 % yrityksen tulosta. Jos tulot ylittävät 32.200 EUROa, puolisoilla 38.228 EUROa, vero on ylittävältä osalta 13,5 %. Luonnolliset henkilöt maksavat lisäksi sosiaaliturvamaksun, elinkeinonharjoittajilla maksu on 10,7 %. Työntekijöiden työeläkemaksu on 14,1 % (0-10,6 % eräillä huojennusalueilla). 90.135 EUROa ylittävien tulojen osalta maksu on 26,6 %.

Veropohja: Alle 1.889 EURO:n hankinnat tai taloudelliselta käyttöikänsä enintään kolmen vuoden käyttöomaisuus poistetaan kertapoistona. Muut varat on jaettu 10 poistoluokkaan. Toimistokoneistus ja kalusto 30 %, kuorma-autot 25 %, muu kalusto 20 %, rakennukset ja laitokset 5 %.

Tappiot: Voidaan vähentää 10 vuonna, syntymisvuoden tappiot taannehtivasti kahdelta vuodelta. Omistajavaihdoksissa tappiot eivät siirry, paitsi eräissä uudelleenjärjestelyissä.

Varallisuusvero : Varallisuusvero valtionverotuksessa progressiivinen, ylin 0,4 %, kunnallisverotuksessa tasavero 0,7 %. Omaisuuden arvon alittaessa 64.800 EUROa kokonaisvero 554 EUROa, arvon ylittäessä 64.800 EUROa vero yhteensä 1,1 %.

Palkka omistajalle: Elinkeinoharjoittaja ei voi maksaa itselleen tai puolisolleen vähennyskelpoista palkkaa, jos he omistavat yrityksen yhdessä.

Henkilöyhtiöt

Verotus osakkaiden tulona, laskenta samoin periaattein kuin elinkeinonharjoittajilla. Henkilökohtaisen tulon laskemiseksi edellytetään lisäksi, että 2/3 osakkaista osallistuu yrityksen toimintaan. Tällöin tulos verotetaan toimintaan osallistuvien kesken samoin periaattein kuin elinkeinonharjoittajien osalta.

Veronkanta: Jos alle 2/3 osakkaista osallistuu yhtiön toimintaan, vero on 28 %. Jos vähintään 2/3 työskentelee, verotus kuten elinkeinonharjoittajilla.

Veropohja, tappiot, varallisuusvero: Kuten elinkeinonharjoittajat, samoin sosiaaliturvamaksu.

Palkat omistajille: Omistaja voi nostaa palkkaa yhtiöstä. Vero on 28 %, lisäksi 10,7 %:n sosiaaliturvamaksu ja vero 13,5 % 32.200/38.228 EUROa ylittävästä tulosta.

Osakeyhtiöt

Osakeyhtiön on itsenäinen verovelvollinen. Osakkaalle voidaan kuitenkin määrätä henkilökohtaista tuloa suorana osakasverotuksena samoin perustein kuin henkilöyhtiöissä. Tulot jaetaan kaikkien aktiivisten omistajayrittäjien välillä. Osakkaille luetaan hyvitykseksi yhtiön suorittama vero.

Osinko on veronlaista tuloa. Osakas saa hyvityksen yhtiön suorittamasta verosta, jolloin osinko on käytännössä verovapaa.

Verokanta: yhteisöverokanta 28 %. Jos yhtiöstä lasketaan tuloa osakkaalle, vero on 13,5 %. Sosiaaliturvamaksu on 7,8 %.

Veropohja, tappiot: Kuten elinkeinonharjoittajat, samoin sosiaaliturvamaksu.

Varallisuusvero: Kotimaiset yhtiöt eivät maksa varallisuusveroa, ulkomaisilla yhtiöillä vero 0,3 % varallisuudesta.

Palkka omistajille: Yhtiö voi maksaa palkkaa omistajille. Vero tällöin 28 %, sosiaaliturvamaksu 7,8 % sekä 13,5 %:n lisävero 32.200/38.228 EUROa ylittävästä tulosta.

Verot esimerkeissä

Elinkeinoharjoittaja

- pääomatulo $11\% \times 40.000 = 4.400$, vero 28 %	EURO 1.232
- ansiotulo loput, vero 28 %	EURO 7.168

Varallisuusvero $40.000 - 14.500 = 25.500$, vero 0,9 %	EURO 230	EURO 8.630
		28,8 % *

- Sis. varallisuusveron

Henkilöyhtiö

- pääomatulo-osuudet, vero 28 %	EURO 1.232
- ansiotulo-osuudet, vero 28 %	EURO 7.168

Varallisuusverot	EURO 200	EURO 8.500
		28,3 % *

- Sis. varallisuusveron

Osakeyhtiö 28 %	EURO 8.400
------------------------	------------

Osakas

- pääomatulo $11\% \times 40.000$	ei veroa
- ansiotulo, loppuosa 25.600 ei ylitä 32.200	ei veroa
	EURO 8.400
	28 %

Itsenäisen yrittäjän veroasema

Alihankkija tai työntekijä voi kysyä etukäteen veroasemaansa, jolloin voidaan antaa määräaikainen vastaus. Verohallinnolla ei kuitenkaan ole oikeutta päättää veroasemaa ennen kuin verotuksen toimittamisvuosi päättyy.

Perusteet yrittäjäksi katsomiselle: Useita toimeksiantajia, palkkio vain työstä, raaka-aineet ja varallisuus tekijällä, sopimus koskee vain määrättyä työtä, ei oikeutta vaatia lisää sopimuksen päätyttyä, palkkio sovittu työn eikä ajan perusteella, toimeksiantajalla reklamointioikeus, toimeksiantajalla ei teknistä tai hallinnollista vastuuta töistä.

Ratkaisumenetelmät: Alihankkijalla velvollisuus rekisteröityä yritysrekisteriin, jota pidetään alv- ja työnantajarekisterin ohella. Varsinaisesti rekisteröinti ei kuitenkaan vaikuta veroasemaan.

RUOTSI

Verokannat

Alin 30 % < 24.791 EURO, ylin 55 % > 40.753 EURO.

Todelliset verokannat vaihtelevat kotikunnan veroasteen mukaan, esim. alimman vaihteluväli 26,51-34,35 %, ylin on alin lisättynä 25 %:lla. Yhteisövero ja siirrot laajennusrahastoon 28 %, pääomaverot 30 %.

Elinkeinonharjoittaja

Yritystulo verotetaan elinkeinonharjoittajan henkilökohtaisena tulona, joka jaetaan laskennallisesti ansio- ja pääomatuloon. Ruotsissa on ollut myös vuodesta 1994 asti laki pienyritykseen jätettyjen voittojen verottamisesta. Tarkoituksena on auttaa pienyrityksiä laajentamaan toimintaansa kerryttämällä voittoja yhteisöverokannalla.

Elinkeinonharjoittaja voi siirtää osan tulosta laajennusrahastoon, jota verotetaan 28 %:n verokannalla. Laajennusrahaston määrä voi nousta eräin täsmennyksin 139 %:iin yrityksen nettovaroista. Rahaston purkautuessa tulo palautuu verotettavaan tuloon. Siirtojen yhteydessä suoritettu vero hyvitetään.

Pääoma- ja ansiotulojako on toteutettu säätämällä enimmäismäärä, joka verotetaan pääomatulona. Pääomatulona verotetaan ns. normaalituotto eli v. 1999 11,87 % yritykseen investoidusta pääomasta (so. nettovarallisuus vähennettynä 72 %:lla laajennusrahaston määrästä = Positive Interest Distribution eli PID). Jaosta voi myös kieltäytyä kokonaan tai osittain (ks. mm. Företagarens deklARATION 1999). Syynä tähän on, että monet elinkeinonharjoittaja, joka ovat sijoittaneet yritykseen pääomaa, voisi muutoin menettää sosiaalietuutensa. Pääomatulo-osuus vahvistetaan lisäksi vasta, jos yrityksen pääoma on yli 5.660 EUROa. Osa pääomaosuudesta voidaan siirtää tuleville vuosille, ellei koko määrää haluta hyödyntää verovuonna tulon pienuuden tai muun syyn vuoksi. Negatiivisen oman pääoman tilanteissa (NID) sovelletaan poikkeavaa laskentaa (liiketulon korotus 7,7 %:lla 1999, ei valinnainen).

Liiketulosta peritään sosiaaliturvamaksu n. 30 % sekä kansaneläkemaksu 6,95 % 33.937 EUROon saakka. Maksut ovat vähennyskelpoisia. Yritystulon ansiotulo-osuudesta peritään progressiivinen vero. Pääomaverot 30 %, pääomatulosta ei peritä sosiaaliturvamaksuja. Vero laajennusrahastosiirroista on 28 %.

Veropohja: Elinkeinonharjoittaja voi laajennusrahastosiirrosta riippumatta tehdä vuosittain tasausvarauksen 25 % (Tax Allocation Reserve). Joka vuodella on oman varauksensa, jonka purkuaika on 5 vuotta.

Koneet ja laitteet poistetaan pääosin 30 %:n vuotuisina menojäätöpoistoina. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää 20 %:n tasapoistoa hankintahinnasta. Poisto on 30 %:n sijasta 25 %, jos yrityksellä ei ole säännöllistä kirjanpitoa. Käyttöikänsä alle kolmen vuoden omaisuus sekä pienhankinnat voidaan vähentää kertapoistoina. Rakennus- ja

muut kiinteistöpoistot vaihtelevat hankinnan luonteen ja käyttötarkoituksen mukaan, rakennukset 2-5 %.

Tappiot: Tappiot vähennyskelpoisia ilman aikarajaa. Ei carry-back-järjestelmää. Omistajavaihdoksissa eräitä rajoituksia. Uusi yritys voi lisäksi vähentää tappiot viideltä ensimmäiseltä vuodelta vaihtoehtoisesti ansiotuloistaan enintään 11.320,16 EUROon saakka.

Varallisuusvero: Varallisuusvero 1,5 % veronalaisista varoista, alaraja 94.339,62 EUROa. Yritysvarallisuutta ei lueta verotettavaan varoihin.

Palkka omistajalle: Elinkeinonharjoittaja ei voi maksaa palkkaa itselleen, puolisolleen tai alle 16 vuotiaille lapsilleen. Yli 16 vuotilaille lapsille maksettu kohtuullinen palkka on sen sijaan vähennyskelpoinen. Jos puoliso avustaa toisen elinkeinotoimintaa, työpanosta vastaava osuus tulosta voidaan verottaa hänen tulonaan. Jos toimintaa harjoitetaan kokonaan yhdessä, koko yritystulo jaetaan puolisoitten kesken, samoin tappiot. Jako koskee tällöin myös pääomatulojakoa (PID), laajennusrahastosiirtoa, tasausvarausta jne.

Henkilöyhtiö

Verotus suorana osakasverotuksena. Tulo yhtiöosuudesta verotetaan kuitenkin erillään muista tulolähteistä, jolloin myös tappiot vähennetään erillään vain ao. yhtiön tulosta. Oman pääoman kerryttämiseksi henkilöyhtiön osakkaat voivat myös tehdä siirtoja laajennusrahastoon, joka on osakaskohtainen sekä lukea osan tulosta pääomatuloksi.

Pääoman kerryttäminen laajennusrahastoon 28 %:n verokannalla on mahdollista aina siihen määrään saakka, jolla ns. AIV-arvo (Adjusted Initial Value so. yhtiöosuuden hankinta-arvo lisättynä eräillä maksuilla ja veroilla sekä vähennettynä yksityisotoilla ja tappioilla) on positiivinen. Jos osakkaan yksityisotot ovat suuremmat kuin investoinnit tai voitto-osuudet, varausta on vastaavasti purettava. Laajennusrahastosiirrot ovat verotuksessa vähennyskelpoisia, siirroista peritään 28 %:n vero. Rahaston purkautuessa tulo verotetaan, osakas saa hyvityksen jo suoritetusta verosta.

Pääomatulona verotettava tulo lasketaan normaalituottoasteen (v. 1999 11,87 %) mukaan yhtiöosuuden arvosta. Näin saatu arvo voidaan myös siirtää tuleville vuosille tulon pienuuden tai muun syyn vuoksi. Jos yrityksen näin laskettu arvo on negatiivinen, sovelletaan laskentaa, jossa yhtiön tulo-osuuteen lisätään 7,17 % (1999) negatiivisesta arvosta (ns. Negative Interest Distribution eli NID-laskenta).

Eräissä tilanteissa yhtiöosuus verotetaan kokonaan pääomatulona. Näin mm. kiinteistöjen myyntivoitot tai tappiot sekä eräät vuokratulot.

Veropohja, tappiot: Kuten elinkeinonharjoittajat.

Varallisuusvero: Yhtiö ei ole varallisuusverovelvollinen. Osakkaiden varallisuusvero 1,5 % veronalaisista varoista. Yhtiöosuuden arvoa laskettaessa yritysvarallisuutta ei lasketa veronalaisiin varoihin, muut varat kuten pääomasijoitukset sen sijaan lasketaan.

Palkat omistajille: Henkilöyhtiö ei voi maksaa palkkaa osakkaalle tai alle 16-vuotiaalle lapselle. Puolisolle tai yli 16-vuotiaalle maksettu kohtuullinen palkka sen sijaan vähennyskelpoinen. Ylisuuret palkat verotetaan osakkaan tulona, paitsi milloin puoliso on johtoasemassa.

Osakeyhtiöt

Osakeyhtiö on itsenäinen verovelvollinen. Osakkaita verotetaan vain nostamastaan palkasta tai osingosta.

Osingot ovat periaatteessa kahdenkertaisen verotuksen piirissä, sillä yhtiön maksamaa veroa ei hyvitetä osakkaille. Omistajatasolla pk-yritysten osingot jaetaan kolmeen osaan: verovapaat, pääomatulona verotettavat ja ansiotulona verotettavat osingot.

Ns. harvainyhtiöiden aktiivisten osakkaiden (osakkaalla merkittävä työpanos) ansio- ja pääomatulojako on toteutettu säätämällä enimmäismäärä, joka verotetaan pääomatulona. Tämä lasketaan osakkeiden hankintameno tai niiden pääoma-arvon perusteella kertomalla ao. määrä pääomatulon tuottoasteella. Pääomapohjaa voidaan käyttää, jos osakkeet on hankittu ennen vuotta 1992 (omistajien osuus nettopääomista v. 1992). Laskentapohjaan voidaan lisätä myös osa yrityksen palkoista eräin edellytyksin (ei aktiivisille osakkaille maksettuja palkkoja, lisäksi ns. perusvähennys ja edellytys, että aktiivinen osakas nostaa itse palkkaa tietyn vähimmäismäärän).

Pääomatulona verotetaan 9,38 % (v. 1999) laskentapohjasta, mukaan luetaan myös veroton osa 3,07 %. Loppuosa on ansiotuloa. Jos omistaja ei ole käyttänyt hyväkseen täyttä määrää verovapaista tai pääomatulona verotetuista osingoista tietynä vuonna, jäljelle jäänyt osa voidaan siirtää seuraaville vuosille. Pörssiyhtiöiden osingot verotetaan kokonaan pääomatulona.

Palkoista peritään sosiaaliturvamaksu n. 34 %, joka on palkkojen ohella yhtiölle vähennyskelpoinen. Omistaja maksaa itse kansaneläkemaksun 6,95 % palkasta 33.937,83 EUROon saakka. Sosiaalivakuutusmaksuja ei kuitenkaan peritä ansiotulona verotetusta osingosta, toisaalta osingot eivät ole myöskään yhtiölle vähennyskelpoisia. Ansiotulot verotetaan henkilökohtaisena tulona progressiivisella verokannalla (30, 50 tai 55 %). Pääomavero on 30 %, pääomatulosta ei myöskään peritä sosiaalimaksuja. Yhteisövero on 28 %.

Veropohja: Osakeyhtiö voi tehdä tasausvarauksen 20 %. Joka vuodelle on oma varauksensa, purkuaika 5 v. Varaus lasketaan jokaiselle vuodelle erikseen ja se on purettava viimeistään viidentenä vuonna. Poistot kuten elinkeinonharjoittajilla.

Tappiot: Vähennyskelpoisia ilman aikarajoituksia. Ei carry-back-järjestelmää. Omistajavaihdoksissa vähennysoikeus rajoitettu.

Varallisuusvero: Osakeyhtiö ei varallisuusverovelvollinen. Osakkaiden varallisuusvero 1,5 % veronlaisista varoista. Pk-yhtiöiden osakkeet arvostetaan varallisuusverotuksessa yhtiön varallisuusarvon perusteella. Yritysvaivos jää varallisuusveron ulkopuolelle, muut varat kuten pääomasijoitukset sen sijaan eivät.

Palkanmaksu omistajalle: Osakeyhtiö voi maksaa palkkaa omistajille. Alle 16 vuotiaalle lapselle maksetut palkat verotetaan omistajan tulona. Perheenjäsenille maksetut palkat hyväksytään muutoin kohtuullisen suuruisina, ylimenevä osuus verotetaan omistajan tulona. Johtoasemassa olevan puolison palkka verotetaan kuitenkin kokonaan hänen omana tulonaan.

Verot esimerkeissä:

Elinkeinonharjoittaja

Tulos tasausvarauksen 25 % jälkeen	22.500 EURO	
Pääomatulovero 30 %	EURO 1.424	
Liiketulo:		
- sosiaaliturvamaksu 30 %	EURO 6.323	
- kansaneläkemaksu 6,95 %	EURO 1.025	
Vero 30 %	EURO 4.118	
Verot ja sosiaalivakuutusmaksut yht.		EURO 12.890
		42,97 %*
• sis. sosiaalivakuutusmaksut		
• ilman sosiaalivakuutusmaksuja	18,47 %	

Huom ! Laajennusrahastoa ei huomioitu.

Henkilöyhtiö

Verot yht.	EURO 5.542	
Sosiaalivakuutusmaksut	EURO 7.348	EURO 12.890
		42,97 % *
• sis. sosiaaliturvamaksut		
• ilman sosiaalivakuutusmaksuja	18,47 %	

Huom ! Laajennusrahastoa ei huomioitu.

Osakeyhtiö

Tulos tasausvarauksen 20 % jälkeen	EURO 24.000	
Yhtiön vero 28 %	EURO 6.720	
Osakkaan		
- pääomavero	EURO 757	
- ansiovero	EURO 5.858	EURO 13.335
		44,45 %

Itsenäisen yrittäjän veroasema

Periaatteessa yrityksen oma ilmoitus ratkaisee, tehdäänkö työtä työntekijänä vai itsenäisenä yrittäjänä ennakkoverotuksessa, sosiaaliturvassa jne. Jos henkilöllä on F-verokortti, häntä pidetään yrittäjänä, muutoin palkansaajana. Viranomaiset myöntävät F-verokortin, ellei ole oletettavaa, ettei henkilö harjoita elinkeinotoimintaa. F-verokortti ei kuitenkaan ole ratkaiseva lopullisessa verotuksessa. Ellei työ ole riittävän itsenäistä, suorittaja voidaan katsoa työntekijäksi. Toisaalta työ voidaan myös katsoa

yrittäjätöksi, vaikka suorittajalla ei olisi F-verokorttia. Siten veroasema ratkaistaan osittain etukäteen ja osittain jälkikäteen, aineellinen valvonta suoritetaan kuitenkin pääasiassa jälkikäteen.

Syyt: Viranomaiset arvioivat työn itsenäisyyttä. Tällöin ratkaisuun vaikuttavat useat tekijät kuten toimeksiantojen ja päämiesten lukumäärä, työjärjestelyt, riski sekä työn valvonta jne.

Menetelmät: Periaatteessa asia tutkitaan vuosittain. Lisäksi työn teettäjällä on velvollisuus ilmoittaa viranomaisille F-verolipun väärästä käytöstä. Jos ilmoitus laiminlyödään, maksaja voi joutua vastuuseen verosta ja sosiaaliturvamaksuista.

Yhtiönä verottaminen: Osakeyhtiön tulo on monissa tapauksissa voitu katsoa yhtiön omistajan tuloksi. Olosuhteet ovat tällöin olleet sellaiset, että tuomioistuinten mukaan liiketoiminnassa ei ole ollut kyse yhtiön vaan omistajan toiminnasta. Tapaukset ovat kuitenkin ristiriitaisia. Periaatteessa pk-yritysten toiminta hyväksytään osakeyhtiönä siitä huolimatta, että toiminta nojautuu voimakkaasti omistajan henkilökohtaiseen osaamiseen.

Henkilöyhtiöiden osalta kysymys koskee lisäksi tuloksen jakoa osakkaiden välillä. Koska elinkeinonharjoittajien ja henkilöyhtiöiden verotus ei kuitenkaan poikkea sisällöltään merkittävästi, ei verotuksellista syytä syrjäyttämiseen ole. Jos henkilöyhtiötä käytetään tulon siirtämiseen osakkaiden välillä, tulos voidaan kuitenkin kohdistaa uudelleen osakkaiden välillä. Esim. jos yksi osakas omistaa pääosin yhtiöstä ja tekee pääasiallisen työn, mutta toinen saa pääosan voitosta verotussyistä, viranomaiset todennäisesti muuttavat jakoa.

ENGLANTI

Verokannat

Alin 10 % < 2.252 EURO, ylin 40 % > 42.042 EURO.

Yhteisövero 30 %, pienillä alennettu verokanta 20 %, kun tulo < 450.450 EURO, lisäksi marginaalihuojennus välillä 450.450 – 2.252.252 EUROa.

Elinkeinonharjoittajat

Verotus toimitetaan omistajan henkilökohtaisena tulona. Tulot jaetaan eri tulolajeihin ja pääomatuloihin. Jokaista tulolajia verotetaan omien sääntöjen mukaan. Liiketulo kuuluu tuloluokkaan DI.

Ensimmäisiin 2.252 EUROon saakka peritään 10 %:n veroa (v. 1999/2000), tämän jälkeen perusvero 23 %. Vero 42.042 EUROon ylittävältä osalta 40 %.

Veropohja: Koneista, kalustosta ja autoista 25 % menojäännöspoisto (declining balance basis), teollisuusrakennuksista 4 % (straight-line basis). Poikkeusina mm. laite- tai koneosat, joiden käyttöikä yli 25 vuotta, poistot 6 %. Lisäksi pk-yrityksissä vuoden 2000 puoleen väliin 25 % poistot korotettu 40 %:iin. Varausmahdollisuudet koskevat lähinnä luottotappioita.

Tappiot: Vähennyskelpoisia samasta liike tulosta. Muun kuin liike tulon osalta vähennysoikeus riippuu tulolajista.

Varallisuusvero: Ei varallisuusveroa.

Palkka omistajalle: Elinkeinonharjoittaja ei voi maksaa itselleen verotuksessa vähennyskelpoista palkkaa.

Henkilöyhtiö

Verotus osakkaiden tulona. Tulon luonne pääoma- tai muuna tulona ei muutu siirtyessään yhtiön kautta omistajalle. Myös tappiot jaetaan omistajille. Verokanta kuten henkilökohtaisissa tuloissa.

Veropohja, tappiot, varallisuusvero: Kuten elinkeinonharjoittajat.

Palkka omistajalle: Henkilöyhtiö ei voi maksaa osakkaille palkkaa.

Osakeyhtiö

Osakeyhtiö itsenäinen verovelvollinen, tulolajit samat kuin elinkeinonharjoittajilla. Osakeyhtiön maksama vero hyvitetään osingonsaajalle. Luonnollisen henkilön saamat osingot katsotaan verotetuksi 10/90 osalla eli 11 %:lla, joka sekä lisätään osinkoon että hyvitetään osakkaalle. Osingon vero riippuu osakkaan kokonaistulojen määrästä (ks. jäljempänä). Ulkomaisia osakkaita tai yhtiötä ei veroteta osingoista.

Yhteisöverokanta vahvistetaan vuosittain. Verokanta on maaliskuun loppuun 2000 30 %, pienyrityksillä 20 % 450.450 EUROon saakka. Lisäksi marginaalihelpotus välillä 450.450 – 2.252.252 EUROa. Rajoja alennettu osakkuusyhtiöiden osalta.

Osakkaan vero osingosta on 10 %, jos osakkaan tulot lisättynä yhtiöveron hyvityksellä jäävät alle 42.042 EUROa. Koska yhtiöveronhyvitys luetaan osakkaan hyväksi, osinko on käytännössä verovapaa. Osakkaan tulojen ylittää 42.042 EUROa, verokanta on 32,5 %. Kun yhtiöveron hyvitys otetaan huomioon verokanta on 25 %.

Veropohja, tappiot, varallisuusvero: Kuten elinkeinonharjoittajat.

Palkka omistajalle: Osakeyhtiö voi maksaa palkkaa omistajalle. Yhtiö toimittaa ennakonpidätyksen sekä maksaa palkasta sosiaalivakuutusmaksut.

Verot esimerkeissä:

Elinkeinonharjoittaja		EURO 5.112 17 %
Henkilöyhtiö		EURO 3.324 11 %
Osakeyhtiö 20 %	EURO 6.000	
Osakas	-	EURO 6.000

20 %

Itsenäisen yrittäjän veroasema

Arviointi siitä, katsotaanko työ suoritetuksi työntekijänä vai itsenäisenä yrityksenä, on tapauskohtainen. Verovirasto voi antaa tulkintapäätöksen asiasta taustatietojen perusteella. Määrittely voidaan tehdä etu- tai jälkikäteen, yleensä kuitenkin jälkikäteen.

Kriteereinä mm. työn kesto, valvonta, vertailu yrityksen omiin palveluihin, riski, oikeus käyttää apulaisia, työtilojen ja työkalujen omistus, korvauksen määräytyminen, sopimuksen muoto jne. Tietyillä toimialoilla on tehty rajanvetoa sopimuksilla verohallinnon kanssa (rakennus-, elokuva- ja atk-ala).

Tullakseen hyväksytyksi hankilöyhtiönä osakkaiden on osallistuttava yhtiön toimintaan. Pienyrityksillä ei rajoituksia osakeyhtiönä toimimiselle.

ESPANJA

Verokannat

Alin 18 % < 3.606 EURO, ylin 48 % > 66.111 EURO. Yhteisövero yleinen 35 %, pienyrityksille alennettu 30 % < 90.152 EURO. Pienyrityksen liikevaihtoraja < 150.253 EURO.

Elinkeinonharjoittaja

Verotus elinkeinonharjoittajan henkilökohtaisena tulona. Tulot jaetaan yleisiin tuloihin kuten palkkoihin, osinkoihin, korkoihin, liiketuloon jne. Pääomatulot yli kaksi vuotta omistetusta omaisuudesta ovat ns. erityistuloa. Yleisten tulojen verotus progressiivisesti, erityistulot 20 %:n verokannalla.

Henkilöverotuksessa kaksi progressiivista veroasteikkoa. Yleinen koskee koko maata, lisäksi peritään paikallisvero. Ellei paikallisveroa ole vahvistettu, sovelletaan täydentävää asteikkoa.

Veropohja: Sama kuin osakeyhtiöillä.

Tappiot: Voidaan vähentää kuluvalta ja seuraavalta 4 vuodelta.

Varallisuusvero: Varallisuusvero progressiivinen 0,2 – 2,5 %. Varallisuusveroa ei osakeyhtiöiltä.

Palkka omistajalle: Ei vähennyskelpoista.

Henkilöyhtiö

Henkilöyhtiöitä ei varsinaisesti tunnusteta lainsäädännössä. Lähinnä sovelletaan ns. yhtymäsäännöksiä (Sociedad Civil). Tulot jaetaan osakkaille yhtiösopimuksen mukaan tai sopimuksen puuttuessa tasan.

Veropohja, varallisuusvero: Kuten elinkeinonharjoittajat.

Tappiot: Kuten elinkeinonharjoittajat. Jos osakkaana on osakeyhtiö, vähennysoikeus 10 vuotta.

Palkka omistajalle: Henkilöyhtiö ei voi maksaa osakkailleen verotuksessa vähennyskelpoista palkkaa.

Osakeyhtiö

Osakeyhtiöt itsenäisiä verovelvollisia, verokanta 35 %. Alennettu verokanta 30 % pienyrityksille 90.152 EUROon saakka. Pienyrityksenä pidetään yritystä, jolla liikevaihto alle 150.253 EUROa edellisenä vuonna tai uudella yrityksellä verovuonna. Osingot verotetaan progressiivisesti omistajan muiden tulojen kanssa. Osingonsaajalla kuitenkin oikeus yhtiöveron hyvitykseen 40 % osingosta.

Veropohja: Poistot määritelty poistoprosentin ja enimmäispoistoajan osalta. Laki sallii tasapoistot sekä menojäännöspoistot ja ns. sum-of-the-digits-metodin. Rakennuksiin, kalustoon ja työkaluihin sovelletaan vain tasapoistoja. Esimerkkejä poistoista: teollisuusrakennukset 3 %, koneet ja laitteet 8-12 %, kalusto 10 %. Sum-of-the-digits-metodissa lasketaan kullekin vuodelle taloudellisen käyttöiän perusteella kerroin, jonka mukaan poisto määräytyy (esim. $6+5+4+\dots=21$, kerroin ensimmäisenä vuonna 6/21, tämän jälkeen 5/21 jne.)

Pienyrityshuojennuksia:

- uuden kuluvan käyttöomaisuuden vapaa poisto-oikeus edellyttäen, että henkilökunnan lukumäärä nousee vähintään 48 kk:n tarkastelujaksolla
- enintään 601 EUROon pienhankinnat vuosipoistoina, yläraja 12.020 EUROa vuodessa
- uudesta kuluvastä käyttöomaisuudesta myönnetään myös ylimääräinen poisto-oikeus korotetuilla poistokertoimilla, jotka on vahvistettu taloudellisen käyttöiän mukaan (5 v - kerroin 1,5, 5-8 v – kerroin 2, yli 8 v – kerroin 2,5)
- luottotappiovaraus max. 1 % saatavista
- vapautus luovutusvoittoverosta 300.506 EUROon saakka vuodessa edellyttäen, että tulo käytetään uudelleenhankintoihin 3 vuoden kuluessa.
- Pienyrityksillä alennettu yhteisöverokanta 30 % 90.152 EUROon saakka.

Tappiot: Vähennysoikeus 10 v. Ei carry-back-järjestelmää. Omistajavaihdoksissa rajoituksia, uudelleenjärjestelyissä siirtyvät.

Varallisuusvero: Ei osakeyhtiöillä.

Palkat omistajille: Osakeyhtiö voi maksaa palkkaa yhtiössä työskenteleville omistajille. Palkoista maksetaan sosiaaliturvamaksut (työnantaja 30,8 %, työntekijä 6,4 %, yhteensä 37,2 %), johdon palkkioista kuitenkin erityismaksut.

Johdon osalta huomattava myös seuraavat erityismääräykset: Johdon voitto-osuudet yleensä vähennyskelpoisia. Osakkeenomistajille on kuitenkin maksettava ensin 4 %:n vähimmäisosinko yhteisöissä (corporation). Rajoitetun vastuun yhtiöissä (limited

liability company) johdon voitto-osuus ei voi myöskään ylittää 10 % jakokelpoisesta voitosta. Johdon palkkojen oltava myös määrältään kohtuullisia.

SUOMI

Verokannat

Alin 20,4 % < 7.904,83 EURO, ylin 59 % > 52.474,63. Yhteisöverokanta 28 %. Progressiiviset verokannat ovat keskimääräisiä riippuen kunnallisveron tasosta (15,5-19,75 %, keskimäärin 17,62 % v. 1999), lisäksi kirkollisveroäyri 1,30 ja vakuutetun sairausvakuutusmaksu 1,5.

Elinkeinonharjoittaja

Yritystulo jaetaan kaavamaisesti ansio- ja pääomatuloon, joka verotetaan elinkeinonharjoittajan tulona. Ansiotulo verotetaan vuosittain vahvistettavan progressiivisen veroasteikon mukaan, mihin lisätään kunnallis- ja kirkollisvero sekä vakuutetun kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksu. Pääomatulo verotetaan 28 %:n verokannalla.

Yritystulo katsotaan pääomatuloksi siihen määrään saakka, joka vastaa 18 %:n tuottoa yrityksen edellisen vuoden nettovarallisuudesta, uuden yrityksen osalta verovuoden päättyessä olevasta nettovarallisuudesta. Varoihin lisätään myös 30 % palkoista. Loppuosaa on ansiotuloa. Pääomatuloksi katsotaan lisäksi aina määrä, joka vastaa käyttöomaisuuskiinteistöjen ja arvopapereiden luovutusvoittoa.

Veropohja: Taloudelliselta käyttöältään alle kolmen vuoden käyttöomaisuus ja alle 841 EURO:n pienhankinnat vähennetään kertapoistona. Koneet ja kalusto enintään 25 %:n menojäännös-poisto, rakennukset 4-20 % käyttötarkoituksesta riippuen. Patentit ja immateriaalioikeudet enintään 10 vuoden tasapoistoin. Kehitysalueilla olevien pk-yritysten tuotannollisista investoinneista myönnetään 50 %:lla korotetut poistot.

Elinkeinonharjoittaja ja henkilöyhtiö voivat tehdä toimintavaruksen 30 % 12 kuukauden palkoista. Varausta on purettava palkkakulujen pienentyessä. Vahinkotapahtumien ja toimitilaluovutusten yhteydessä voidaan tehdä jälleenhankintavaraus yhteensä enintään 3 vuodelta.

Tappiot: Tappion voidaan vähentää 10 vuonna. Ei carry-back-järjestelmää. Vähennysoikeus rajoitettu omistajavaihdoksissa.

Varallisuusvero: Varallisuusveroasteikon alaraja 185.006,72 EUROa, vero alarajalla 84,09 EUROa ja ylimenevältä osalta 0,9 %. Yritysvarallisuus arvostetaan 30 %:iin käyvästä arvosta. Varallisuusverotusta sovelletaan vain henkilöverotuksessa.

Palkka omistajalle: Elinkeinonharjoittaja ei voi maksaa itselleen, puolisolleen tai alle 14-vuotiaalle lapselleen verotuksessa vähennyskelpoista palkkaa. Jos puoliset harjoittavat yhdessä elinkeinotoimintaa, yritystulon ansio- ja pääomatulo-osuus jaetaan puolisoitten kesken. Ansiotulo-osuus jaetaan yleensä työpanosten suhteessa ja pääomatulo-osuus omistetun nettovarallisuusosuuden suhteessa.

Henkilöyhtiö

Henkilöyhtiöiden tulo jaetaan verotettavaksi osakkaiden tulona niiden osuuksien mukaan, jotka heillä on yhtiön tuloon (suora osakasverotus). Tulot jateaan ansio- ja pääomatuloon noudattaen samoja periaatteita kuin elinkeinonharjoittajilla. Pääomatuloa on 18 % yhtiön nettovarallisuudesta lisätynä 30 %:lla palkoista, loppuosa on ansiotuloa. Tulo-osuudet määrätään yleensä yhtiösopimuksessa sovitulla tavalla. Tulo-osuudet jaetaan yhtiömiehille riippumatta siitä, ovatko he nostaneet voitto-osuuden yrityksestä. Jakamatonta voittoa ei siten voida verottaa yhteisöverokannalla.

Veropohja, tappiot, varallisuusvero: Kuten elinkeinonharjoittajat.

Palkka omistajalle: Henkilöyhtiö voi maksaa omistajilleen verotuksessa vähennyskelpoista palkkaa. Palkka verotetaan aina ansiotulona ja siitä peritään lakisääteinen sosiaaliturvamaksu, pienyrityksiltä 4 %. Muut sosiaalivakuutusmaksut (yrittäjäeläke, työttömyysvakuutus) perustuvat vakuutusyhtiölle ilmoitettuun vuosityötuloon ja ne on maksettava riippumatta siitä, nostetaanko korvaus palkkana vai voitto-osuutena.

Osakeyhtiö

Osakeyhtiö on itsenäinen verovelvollinen, verokanta 28 %. Osakkaita verotetaan vain saamastaan osingosta. Osinkojen kaksinkertainen verotus poistetaan yhtiöveron hyvitysjärjestelmällä. Osakeyhtiön osakkaat saavat täyden hyvityksen yhtiön suorittamasta verosta.

Pk-yritysten osingot jaetaan omistajan ansio- ja pääomatuloksi pääosin samojen periaatteiden mukaan kuin elinkeinonharjoittajien ja henkilöyhtiöiden tulot. Osinko ja siihen liittyvä yhtiöveron hyvitys katsotaan pääomatuloksi siihen määrään saakka, joka vastaa 13,5 % osakkeiden matemaattisesta arvosta (ei palkkalisäystä nettovaroihin), loppuosa on ansiotuloa. Ansiotulo-osa lisätään osakkaan muihin ansiotuloihin ja siitä peritään progressiivinen vero, pääomatulovero on 28 %. Pörssiyhtiöiden osingot verotetaan kokonaan pääomatulona.

Veropohja: Osakeyhtiöillä ei ole toimintavarausta. Poistot ja jälleenhankintavaraus kuten elinkeinonharjoittajilla.

Tappiot: Kuten elinkeinonharjoittajat.

Varallisuusvero: Osakeyhtiö ei maksa varallisuusveroa. Osakkeenomistajan varallisuusverotuksessa sovelletaan samoja yritysvarallisuuden arvostussääntöjä kuin elinkeinonharjoittajilla edellyttäen, että osakkaan omistusosuus on vähintään 10 %.

Palkka omistajalle: Kuten henkilöyhtiöt.

Verot esimerkeissä

Elinkeinoharjoittaja

- Pääomatulo 18 % x 40.000 = 7.200, vero 28 %	2.016	
- Ansiotulo 30.000-7.200 = 22.800, vero 31,4 %	7.159	EURO 9.175
		30,6 %

Henkilöyhtiö

- pääomatulo-osuudet 2 x 3.600, vero 28 %	2.016	
- ansiotulo-osuudet yht. 22.800, verot n. 22 %	5.016	EURO 5.016
		23 %

Osakeyhtiö

Yhtiön vero 28 %		EURO 8.400
Osakas		
Osinko ja yhtiöveron hyvitys 30.000		
- pääomatulo 13,5 % x 40.000 = 5.400, vero 28 %	1.512	
- ansiotulo 24.600, vero n. 32,4%	7.970	
- yhtiöveron hyvitys - 8.400, yht.	1.082	
Osakas ja yhtiö		EURO 9.482
		31,6%

Itsenäisen yrittäjän veroasema

Itsenäisen yrittäjän määritelmää ei ole laissa. Sen sijaan palkka on määritelty ennakkoperintälaissa. Yrittäjätulo määritellään palkan kautta siten, että mikä ei ole palkkaa, on yrittäjätuloa.

Lähtökohtaisesti osapuolten sopimus määrittelee, onko kyse palkasta vai alihankintatyöstä. Verohallinnolla on kuitenkin oikeus katsoa alihankintatyö lopullisessa verotuksessa palkaksi, jos työ ei ole riittävän itsenäistä. Perinteisiä kriteereitä ovat työn johto ja valvonta, riski, työvälineiden omistus, yleinen yrittäjäasema ja kokonaisharkinta. Työnantajalta voidaan tällöin periä jälkikäteen ennakonpidätykset ja sosiaaliturvamaksu. Käytännössä osapuolten sopimuksenvarainen alue on kasvanut. Ennakonpidätysten maksuunpanosta voidaan myös luopua, jos yrittäjä on itse maksanut verot.

Verohallinto merkitsee ns. ennakkoperintärekisteriin yritykset, joka harjoittavat tai alkavat harjoittaa elinkeinotoimintaa. Toimeksiantaja on velvollinen toimittamaan työkorvauksista ennakonpidätyksen, jos myyjää ei ole merkitty ennakkoperintärekisteriin. Rekisteri ei kuitenkaan sido täysin lopullisessa verotuksessa, vaan korvaus voidaan katsoa palkaksi rekisterimerkinnästä huolimatta. Palkka- ja yrittäjätulon rajanvetoa on yritetty käytännössä selkiyttää verohallinnon ohjeilla.

Syitä verohallinnon tulkinnalle on ollut kaksi. Lakisääteinen sosiaaliturvamaksu peritään vain ennakkoperintälain mukaisesta palkasta. Jos palkansaaja on siirtynyt yrittäjäksi, on voitu katsoa, että näin on haluttu välttää vain sosiaaliturvamaksua. Toisena syynä on pidetty ansio- ja pääomaverokantojen eroa. Yritystulosta voidaan katsoa osa pääomatuloksi, palkkatulo on sen sijaan aina ansiotuloa. Rajanveto-ongelmia

on esiintynyt lähinnä palvelualoilla, ei kaupan alalla. Riski on ollut käytännössä pienillä alihankijoilla, jolla on vain harvoja toimeksiantajia, vähän riskiä, ei omaa kalustoa jne.

Pienet osakeyhtiöt voidaan myös sivuuttaa verotuksessa verottamalla tulo omistajan henkilökohtaisena tulona. Osakeyhtiön tuloa pidetään tällöin pikemminkin omistajan ammattitulona, ei yhtiön liiketulona. Perinteisiä kriteereitä ovat olleet toiminnan laajuus, pää- ja sivutoimisuus jne. Sivuttamiskäytäntöä on pyritty rajoittamaan. Verotuksen oikeusturvatyöryhmä on mm. esittänyt, että sivuttamisesta luovutaan kokonaan muun kuin palkkatulon osalta. Lakiin kirjattu uusi ns. luottamusperiate edellyttää myös, ettei aikaisemmin hyväksyttyä yhtiötä myöhemminä vuosina voida sivuuttaa.

SAKSA

Saksassa on meneillään ns. suuri verouudistus, joka astuu asteittain voimaan 1999-2002 vuosina 1998-99 säädettyjen muutosten nojalla. Saksaa ei ole tämän vuoksi sisällytetty vertailuun.

Saksassa luonnollisiin henkilöihin sovelletaan progressiivista verokantaa, henkilö- ja osakeyhtiöihin elinkeinoverosenttia sekä osakeyhtiöihin yritysveroprosenttia. Tavoitteena on alentaa alinta ja ylintä tuloverokantaa sekä elinkeino- ja yritysveroprosentteja laajentamalla veropohjaa. Veropohjan laajennus toteutetaan karsimalla verovapauksia mm. luovutusvoittojen ja kansainvälisten osingonjakojen osalta sekä rajoittamalla tappioiden, varausten ja edustuskulujen vähennyskelpoisuutta. Esim. osakeyhtiöiden osalta poistetaan sekä yhtiöveron hyvitysjärjestelmä että nykyinen yritysveroprosentti ja säädetään yleiseksi yritysveroprosentiksi 25 %.

Verotukseen on myös lisätty vuodesta 1999 veronkiertokielto, jonka nojalla tappiot voidaan vähentää vain saman tulolähteen tulosta. Myös konkurssiyritysten hankkimista vain tappioiden vähentämiseksi on rajoitettu. Vuoden 1999 alusta on poistettu myös kehitysalueiden 50 %:n ylimääräiset poistot ja korvattu ne käyttöomaisuuden investointivarauksilla.